

Šedesátník na kolotoči

Příběh o lásce, důvěře a návratech po šedesátce

autobiografický příběh

Šedesátník na kolotoči

Příběh o lásce, důvěře a návratech po šedesátce

Autobiografický příběh

Jména, pracoviště, místa a některé okolnosti byly kvůli ochraně soukromí změněny. Některé scény jsou literárně rekonstruované ze skutečných událostí a vzpomínek.

Kdo je kdo

- Honza – vypravěč příběhu.
- Klára – žena ze seznamky, s níž jsem zažil několik vztahových veletočů; jméno i některé okolnosti jsou změněné.
- David – Klářin syn (pseudonym).
- Lenka – Klářina snacha (pseudonym).
- Jana – moje tehdejší partnerka.
- Hanka – Janina dcera.
- Viktor – Hančin přítel.
- Eva – Klářina blízká přítelkyně (pseudonym).
- Jitka – lékařka, do níž jsem se pobláznil.
- Miluška – žena, s níž jsem později odjel do Itálie.

Poznámka k soukromí: Kniha vychází ze skutečných zážitků, deníkových poznámek a tehdejší komunikace. Jména, pracoviště, některá místa, časové údaje a další identifikační okolnosti jsou změněné nebo zobecněné. Soukromé zprávy druhých osob nejsou citovány doslovně; jejich obsah je převyprávěn. Některé scény jsou literárně rekonstruovány z doložených událostí a autorovy vzpomínky, nikoli jako doslovný stenografický záznam.

Prolog – Pohodlí před bouří

Nejsem spisovatel. Umím napsat cestovní deník, dlouhý e-mail nebo pracovní analýzu. Když se něco pokazí v programu, rozložím problém na menší kousky a hledám, kde je chyba. Dlouho jsem si myslel, že podobně funguje i život. Že když budu mít dost informací, všechno si srovnám. No, tahle kniha je mimo jiné o tom, jak moc jsem se v tom spletl.

Bylo mi něco přes šedesát a žil jsem si docela pohodlně. Vedle mě byla Jana. Skoro dvě desetiletí se starala o spoustu věcí, kterých jsem si postupně přestal všímat. Vaření, nákupy, prádlo, domácnost, rodina. Já pracoval, jezdil na koloběžce, plánoval výlety a bral jako samozřejmost, že doma všechno nějak funguje. Fungovalo. Jen jsem si neuvědomoval, kolik je za tím její práce.

Když je o vás dlouho postaráno, snadno získáte pocit, že takhle to bude pořád. Ráno káva, večer známý hlas z vedlejší místnosti a mezi tím práce, výlet, běžný život. Já ten pocit měl. A vůbec mě nenapadlo, jak rychle se může rozsypat.

Pak přišel jeden večer, jeden pohled přes oheň a jedna cizí žena. A moje pěkně uspořádané jistoty se začaly sypat rychleji, než jsem čekal.

1. Jitka – impuls

Se starými přáteli ze školy jsme pořádali potlachy. Oheň, pivo, kytara, řeči, které se po půlnoci tváří moudřeji, než ve skutečnosti jsou. Ten večer nezačal nijak výjimečně. Až jsem si všiml ženy, kterou jsem neznal.

Jmenovala se Jitka. Nevěděl jsem o ní skoro nic. Několikrát jsme se na sebe podívali a ten zbytek se odehrál rychleji, než stačil zasáhnout rozum. Přesunuli jsme se do loděnice a začali se líbat. Měl jsem něco vypito, ale alkohol nebyl celé vysvětlení. Byl v tom náraz. Pocit, že se po dlouhé době něco děje právě mně.

Jitka musela brzy odjet, protože ráno vyrážela na cyklovýlet. Stačil jsem jí dát své číslo. Pak zmizela a mně zůstal oheň, kamarádi a překvapivě hlasité ticho v hlavě.

O pár dnů později přišla zvláštní zpráva o soutoku dvou řek. Podle telefonního čísla jsem zjistil, že píše lékařka. Jitka. Žena z loděnice. Domluvili jsme se na schůzce v parku, kde právě probíhala odborná konference.

Když jsem ji znovu uviděl, dostalo mě to podruhé. Sedli jsme si na Aperol a povídali si o dětech, partnerech a o životech, které jsme si oba nějak zařídili. Jitka byla vdaná, i když podle svého vyprávění žila sama. Já měl doma Janu. Kdyby byl život excelová tabulka, vyšlo by nám, že do ničeho dalšího nemáme co vstupovat.

Jenže večer se tabulkami neřídil. Odešli jsme na její pokoj, původně jen proto, aby se převlékla před dalším programem. Když už jsme měli odejít, zastavil jsem ji. Políbil jsem ji. Pak znovu. Skončili jsme v posteli.

Nebyla to žádná filmová scéna. Bylo horko, potil jsem se a tělo nefungovalo tak, jak si moje ego představovalo. Po šedesátce jsem zjistil jednu praktickou věc: chtít a podat výkon není totéž. Jitku jsem chtěl, ale zároveň jsem se styděl. Dneska se tomu dokážu pousmát. Tehdy mi do smíchu nebylo.

Druhý den jsem na ni myslel skoro pořád. Během několika hodin jsem si z krátké známosti postavil budoucnost. V hlavě už nebyla žena z jednoho večera, ale možná partnerka. Napsal jsem jí, co pro mě naše setkání znamenalo. Pak znovu. Navrhoval jsem výlety, volal, hledal cestu, jak ten náraz proměnit v příběh.

Jitka postupně přestala odpovídat. Já si mezitím v hlavě rozjížděl další dějství, ona nejspíš prostě zavřela dveře za jedním večerem. Chvíli mi trvalo to přijmout.

A právě Jitka ve mně něco přepnula. Do té doby jsem vztah s Janou bral jako hotovou věc, o které se nepřemýšlím. Najednou jsem věděl, že bych kvůli jiné ženě dokázal odejít. Jitka se mnou nezůstala, ale tuhle myšlenku už mi z hlavy nevzala.

V zoufalém pokusu udělat si ze sebe legraci jsem sepsal jakýsi inzerát: muž po šedesátce hledá ženu pro další život. Poslal jsem ho Jitce. Nezabral. Jenže ten inzerát jsem nevyhodil. A tím se rozjela další část příběhu.

2. Seznamka a Klára

Začal jsem hledat seznamku pro lidi v mém věku. Zaplatil jsem si prémiové členství, protože když už dělám hloupost, tak pořádně. Najednou přede mnou byl katalog lidských nadějí: fotky, pár vět o sobě, koníčky, cestování, příroda, nekuřák, smysl pro humor. Všichni jsme se tam snažili vměstnat do několika řádků.

Překvapilo mě, jak rychle jsem začal soudit cizí život podle jedné fotky. A přiznávám, vzhled pro mě důležitý byl. Pak jsem narazil na Kláru.

Na profilové fotografii držela telefon u ucha. Byla pro mě přitažlivá a ten telefon přímo vybízel k otázce. Napsal jsem jí, komu zrovna volá. Po několika dnech odpověděla, že snímek vznikl na rodinné oslavě. Pracovala v pražské mediální produkci, měla zkušenosti s natáčením, cestovala, sportovala a v profilu zdůrazňovala věrnost, upřímnost a spolehlivost.

Ta tři slova jsem si tehdy přečetl skoro jako záruku. Věrnost, upřímnost, spolehlivost. Později jsem je proti ní v duchu používal jako obžalobu. A až s odstupem mi došlo, že problém nebyl jen v tom, co měla napsané ona, ale taky v tom, co jsem si do jejího profilu domyslel já.

Byl jsem čerstvý šedesátník, pořád ještě s Janou a v hlavě jsem měl Jitku. Takže žádný čistý stůl. Přesto jsem se na seznamce choval, jako bych právě otevíral úplně nový sešit a všechno předtím přestalo existovat.

Z chatu jsme přešli na WhatsApp. Ze začátku samá obyčejnost: kdy má kdo čas, kde se potkáme, kdo ještě pracuje. Dneska nic zvláštního. Jenže tehdy mi pokaždé, když se na displeji objevilo její jméno, něco škublo někde pod hrudní kostí. A já jsem se na to škubnutí začal těšit.

3. Když se vztah rozjede

První rande

Domluvili jsme se na večer v centru Prahy. Nabídl jsem zmrzlinu, Klára přiznala, že ji vlastně moc nemusí, ale kvůli prvnímu setkání udělá výjimku. Už v té větě jsem slyšel něco, co jsem slyšet chtěl: těším se.

Když jsme se konečně našli v podvečerním ruchu centra, měl jsem několik vteřin na to, abych si srovnal fotografii z profilu se skutečnou ženou přede mnou. Nebyla to otázka krásná–nekrásná. Spíš drobné překvapení, že fotografie člověka vždycky zjednoduší a realita ho vrátí do tří rozměrů. Klára se na mě podívala, já na ni, a trapné první vteřiny zachránilo to nejjednodušší: někam si sednout.

Aperol nám poskytl čas. Ze začátku jsme mluvili opatrně, pak rychleji. Práce, děti, cestování, vztahy, co kdo rád dělá. Zjistil jsem, že mě baví nejen to, co říká, ale i rychlost, s jakou reaguje. Za chvíli jsme už nevedli první schůzku dvou lidí ze seznamky. Vedli jsme rozhovor dvou lidí, kteří zkoušejí, jestli se jim chce zůstat ještě o hodinu déle.

Procházeli jsme se Prahou. Jednou jsem se podíval na hodinky a vlak jsem ještě stíhal. Podruhé už to bylo na hraně. Potřetí jsem se na hodinky radši nedíval. Upřímně, v tu chvíli už mi byl poslední vlak skoro jedno.

Nevybavuju si jednu osudovou větu, po které by bylo rozhodnuto. Bylo to spíš po kouskách. Ještě chvíli posedět. Ještě kousek popojít. Ještě něco dopít. Klára mě neposílala domů a já se nechal velmi ochotně neposlat.

Na začátku večera jsme byli dva lidé ze seznamky, kteří si v duchu kontrolují, jestli se nespletli. O pár hodin později jsem přestal hlídat jízdní řád. Když bylo jasné, že vlak je pryč, kupodivu jsem necítil paniku. Spíš úlevu. Praktický problém byl vyřešený. Zbývalo jen zjistit, co bude s nocí.

Tohle se mi později vracelo v hlavě. Ne proto, že bych litoval té noci. Spíš proto, jak rychle jsem kvůli Kláře pustil z ruky svoje obvyklé jistoty. Stačilo, že vedle mě šla žena, od které se mi prostě nechtělo odejít.

Měl jsem odjet posledním vlakem. Neodjel jsem.

Noc skončila u Kláry. Byla v tom zvědavost, alkohol, nervozita a taky potřeba dokázat si, že život po šedesátce nekončí u televize a pravidelné kontroly tlaku. Milovali jsme se. Moje tělo zase nebylo tak spolehlivé, jak by si ego přálo, ale tentokrát jsem z toho nedělal tragédii. Ráno jsem věděl hlavně jedno: chci ji vidět znovu.

Ráno žádný film. Žádná hudba, žádné osudové věty. Dva nevyspalí lidé, kteří se na sebe dívají o trochu déle, než je nutné. Já si ještě nesl svůj mužský stud z noci, ale mnohem silnější byl pocit, že nechci, aby tohle bylo naposledy.

Když jsem odcházel, už jsme řešili, kdy se uvidíme znovu. A to pro mě bylo důležitější než to, co se stalo v posteli. Nikdo neřekl zdvořilé „tak někdy“. Rovnou jsme hledali další místo v kalendáři.

Klára pak odjela pracovně mimo Prahu. Natáčení se protahovalo, byla unavená, já pracoval a jezdil na koloběžce. Přesto jsme se každý den nějak dotkli přes telefon. Ne velkými vyznáními. Spíš tím obyčejným: co děláš, kde jsi, kdy končíš. A mně to najednou připadalo důležité.

Po jednom dlouhém výjezdu na koloběžce jsem měl nohy těžké a hlavu lehkou. Ona se vracela z natáčení vyčerpaná. Napsala mi, že se těší na pondělí. Já se přistihl, že se na její návrat těším víc než na cokoli, co jsem měl naplánované pro sebe.

Pražské koupaliště

Na neděli jsme vymysleli koupání. Klára měla dopoledne ještě práci a čas našeho setkání se několikrát posunul. Dřív by mě podobné čekání rozčilovalo. Tentokrát jsem jen kroužil městem na koloběžce a sledoval telefon.

Schůzka se během dne několikrát posouvala. Kláře se práce protahovala a já dostával nové a nové odhady. Normálně nesnáším čekání bez pevného času. Tentokrát jsem kroužil na koloběžce a každé zavibrování telefonu pro mě bylo důležitější než kilometry pod nohama. Místo vzteku jsem se těšil.

Na koupališti jsme si našli klidnější kout. Vedle nás šuměl běžný nedělní provoz, ale já ho skoro nevnímám. Leželi jsme vedle sebe, občas se dotkli, občas od sebe uhnuli, jako bychom oba zkoušeli hranici, která se každou hodinou posouvala. Byli jsme spolu několik dnů a už jsme se chovali, jako by bylo samozřejmé, že večer neskončí rozloučením na tramvaji.

Večer jsme seděli na balkóně, popíjeli víno a já zlomil plaňku u židle. Z celé té romantiky mi v paměti zůstal i tenhle trapně směšný detail. A možná je to dobře. Vztah nakonec netvoří jen velká slova. Tvoří ho i rozbitá židle, sýr na stole a věta, že někdo čeká, až zazvoníš u dveří.

Nevybavuji si, co přesně jsme po prasknutí židle řekli. Vybavuji si ale, že se z toho nestala trapná katastrofa. Byla to prostě další historka, kterou jsme si mohli přidat k prvním dnům. Mně okamžitě naskočil můj opravářský reflex: židli je potřeba vyřešit. Klára ji řešit nechtěla. Já už v duchu vybíral bytelnější náhradu. I v tom jsme byli každý jiný.

Když jsem za ní jel znovu, ptal jsem se, co mám cestou koupit. Dala mi najevo, že jídlo na gril i pití má a že čeká hlavně na mě. Stejně jsem přivezl Aperol a prosecco. Nešlo o hodnotu nákupu. Měl jsem radost z té malé role: přijet večer s taškou v ruce někam, kde se se mnou počítá.

Hrozilo, že začne pršet. Gril, víno, balkon, rozbitá židle, její únava po práci a moje odřená noha z koloběžky. Kdyby mi tehdy někdo řekl, že právě tohle budou jednou jedny z nejhezčích vzpomínek, asi bych se mu smál. Čekal jsem velké zážitky. A přitom jsem se zamilovával v úplně obyčejných věcech.

Začali jsme spolu řešit malé věci. Co koupit na gril. Kdo přiveze víno. Kdy končí práce. Jestli stihnou vlak. Jestli ona autobus. Zvenku logistika. Pro mě už to začínal být společný život.

Půjčka po necelých dvou týdnech

Pak přišla první věc, u které by se někdo zvenku asi zarazil. Já se nezarazil vůbec.

Znali jsme se necelé dva týdny. Jenže mně připadalo, že Kláru znám mnohem déle. Ne podle kalendáře, ale podle intenzity. Několik nocí, ranní odchody, koupaliště, víno na balkóně, dlouhé hovory. Zamilovaná hlava umí dva týdny nafouknout na půl roku.

To ráno jí nebylo dobře, ale stejně musela do práce. Čekal ji dlouhý den a byla unavená. Do toho přišel praktický problém: peníze za práci se opozdily a potřebovala na krátkou dobu pomoci. Nebyla to žádná astronomická suma, ale ani pár stovek. Podala mi to jako nepřijemnost, která se za pár týdnů srovná.

Kdyby mi stejný příběh vyprávěl někdo cizí, asi bych se začal vyptávat. Kdy peníze přijdou? Proč nemáš rezervu? Proč je potřebuješ právě teď? Jenže Klára už pro mě nebyla někdo cizí. Spal jsem vedle ní a v hlavě si s ní plánoval další měsíce. A to mi dokázalo pěkně zamlžit úsudek.

Přepnul jsem do svého celoživotního režimu: je problém, tak ho vyřešíme. V práci otevírám systém a hledám chybu. Tady jsem otevřel bankovníctví.

Vyžádal jsem si údaje a termín vrácení. A bylo to až směšně obyčejné. Žádná siréna v hlavě. Jen obrazovka, částka, kontrola a tlačítko potvrdit.

Peníze odešly. Tečka. Skoro okamžitě jsme se začali bavit o jiných věcech. O práci, cestování, o tom, kdy se zase uvidíme. Dokonce jsem jí posílal svůj cestovní deník z Asie a omylem ho nejprve odeslal jiné ženě stejného jména. Smáli jsme se banalitám, zatímco dneska se právě odehrálo něco zásadního.

Klára mi dala najevo, že je za pomoc vděčná a že nechce, aby mezi námi peníze ležely jako překážka. Já přesně tohle chtěl slyšet. Ne proto, že by mě uklidnila nějaká smlouva. Uklidňovalo mě, že o nás mluvila jako o něčem, co má pokračovat.

Až později jsem zjistil, že některé údaje kolem převodu mi nesedí. Účet nebyl vedený tak, jak jsem očekával, a další drobnosti ve mně začaly vrtat. Jenže pochybnost měla pokaždé proti sobě mnohem příjemnější argument: večer ji zase uvidím. Přitulí se ke mně. Budeme plánovat víkend. Co je proti tomu nějaká technická nesrovnalost?

Tohle mi došlo až zpětně. Důvěra nejsou jen velká vyznání. Někdy je to obyčejné tlačítko Potvrdit platbu. Já na něj klikl a poslal tím víc než peníze.

Poslal jsem jí vlastně i jednoduchou zprávu: věřím ti.

Já ji tehdy poslal bez váhání.

Půjčka tedy nebyla žádný alarm. Spíš první tiché cvaknutí někde v pozadí. Já ho neslyšel. Přehlušilo ho zamilování.

Poprvé u mě doma

V našem městě se konaly pívnické slavnosti. Jana byla v lázních a Klára měla poprvé přijet ke mně domů. Už samotná cesta byla absurdní: vlak se zastavil kvůli policejnímu zásahu v kolejišti, Klára nevěděla, kde přesně je, telefon jí docházel a jeden spolucestující jí půjčil powerbanku.

V dálce se objevila světla. Na chvíli jsem si byl jistý, že už přijíždí. Nebyl to její vlak, ale nákladní souprava. Smál jsem se tomu sám sobě. Když pak skutečně vystoupila, byla unavená z cesty a měla jednoduché přání: dát si pivo. Tehdy mi připadala neuvěřitelně živá a skutečná.

Vedl jsem ji domů a měl v sobě dva úplně rozdílné pocity. Radost, že je tady. A zároveň vědomí, že ji vedu do bytu, který ještě před pár dny patřil do života s Janou. Každá věc tam měla svou historii. Já jsem se ale tvářil, že stačí otevřít dveře a může začít nový příběh.

Druhý den jsme vyrazili na výlet. Vracel jsem se s pocitem, že už nejde o schůzky. Začal jsem přesouvat život. Zatímco Jana byla pryč, upravoval jsem jí věci tak, aby se mohla odstěhovat. S každou policií, kterou jsem přidělal, jsem vlastně povoloval jeden šroub na starém životě.

Bylo to rychlé. Dneska to vidím úplně jasně. Tehdy jsem tu rychlost bral jako důkaz, že je to opravdové.

Jednou jsme oba zaspali. Místo romantického rána foť a taxi do Prahy. A mně se ten chaos vlastně líbil. Připadali jsme si jako pár, který spolu žije roky: jeden něco hledá, druhý už stojí u dveří, oba nestíhají. Já z podobných drobností tehdy okamžitě dělал důkaz, že k sobě patříme.

V těch dnech jsem absolvoval i předoperační vyšetření. Čekárny, odběry, snímky, mezi tím práce. Klára měla svoje natáčení a já svoje projekty. A přesto jsme se pořád nějak vměstnávali jeden druhému do dne. Čím obyčejnější to bylo, tím víc jsem si říkal: takhle asi vypadá, když k sobě dva lidé patří.

Plány

Začali jsme plánovat dovolenou na jihu Čech, potom další cesty. Klára si zapisovala termíny mé operace ruky, nabízela, že mě odveze do nemocnice a zase přiveze. Já plánoval, co budeme dělat o víkendu, ona co uvaří.

Naše zprávy byly čím dál intimnější, ale mě možná ještě víc brala ta obyčejnost. Snídaně. Prádlo. Kapsička pro kocoura. Zapomenuté brýle. Vajíčka. Celé roky jsem domácí pohodlí bral jako samozřejmost. A najednou jsem stejné věci u nové ženy četl skoro jako důkaz lásky.

Po měsíci mi Klára dala jasně najevo, že mě miluje. A se mnou to zamávalo. Můžete si po šedesátce namlouvat, jak jste rozumní a zkušení. Pak vám někdo řekne, že vás miluje, a rozum si jde na chvíli sednout stranou. Řekl jsem jí to taky. A myslel jsem to vážně.

4. Třetí život

Jana odchází

Původně jsme se s Janou domluvili, že se odstěhuje do konce měsíce. Nakonec se všechno urychlilo. Po návratu z lázní dostala prakticky dva dny.

Když odvážela poslední věci, byt najednou ztichl. Seděl jsem v prostoru, kde ještě před pár dny fungovala domácnost, a koukal před sebe. Ten obraz si pamatuji přesněji než spoustu velkých hádek. Prázdné místo po věcech. Klíče, které se měly vrátit. Ticho, které nepůsobilo vítězně.

Napsal jsem Kláře, že zítra začíná můj třetí život.

Byla to velká věta. Možná až moc velká na chlapa, který ještě pořádně nevěděl, co právě udělal. Měl jsem pocit, že jedny dveře zavírám a za druhými už na mě čeká Klára. Jenže já ve skutečnosti chvíli stál mezi oběma. A nechtěl jsem si to přiznat.

Nejhorší nebylo samotné Janino stěhování. Nejhorší bylo potom to ticho, když už nebylo co odnášet. Zůstaly mezery po věcech, kterých jsem si sedmnáct let skoro nevšímal. Chtěl jsem se na něco zeptat, automaticky se otočil - a nikdo tam nebyl. Sedmnáct let se prostě do několika tašek nevejde.

Pořád jsem si opakoval: rozhodl ses, máš právo začít znovu. A byla to pravda. Jenže cenu za můj nový začátek neplatil jen Honza. Jana přicházela o život, který považovala za stabilní, zatímco já už koukal dopředu ke Kláře. Zamilovanost mi tehdy pořádně zúžila výhled.

Když jsem Kláře napsal o „třetím životě“, znělo to skoro hrdinsky. Jako kdyby první dva životy byly uzavřené kapitoly a já právě otočil stránku. Jenže lidé nejsou kapitoly. Nezůstávají poslušně na předchozí straně. Jana byla pořád součástí mého světa a Klára do něj vstupovala dřív, než jsem vůbec pochopil, co po Janě zůstalo.

Možná právě tam se zrodila jedna z budoucích potíží. Chtěl jsem, aby nový život začal okamžitě a čistě. Bez dozvuků. Jenže já sám jsem do něj vstoupil s nedořešeným starým vztahem, zatímco po Kláře jsem později žádal téměř dokonalou průhlednost minulosti.

Klára v té době pracovala téměř bez přestání. Stěžovala si na vyčerpání, já ji nabádal, aby zpomalila. Přitom jsme sami náš vztah hnali rychlostí, při níž se nedalo pořádně dýchat.

Večer po Janině odstěhování jsem seděl v prázdném bytě a napsal Kláře, co se stalo. Zeptala se, jestli je mi smutno. Dobrá otázka. Místo normální odpovědi ano nebo ne jsem jí oznámil, že zítra začíná můj třetí život. Uměl jsem pojmenovat novou životní etapu líp než vlastní smutek.

Klára byla pořád v práci a psala, že chce pryč. Já se oblékl a chystal se za ní. V batohu jsem měl pití a dezert, na který mě ještě stihla upozornit. Když si stěžovala na lidi kolem sebe, odpověděl jsem jí po svém: „Hlavně nikoho nezabíjej. Nechci se učit péct buchty.“ Byl to humor dvou lidí, kteří se těší, že za chvíli budou spolu, i když každý zrovna prožívá jiný druh vyčerpání.

Ještě té noci mi napsala něco důležitějšího. Viděla, že mě Janin odchod zasáhl, a měla z toho výčitky. Zároveň mi napsala, že mě miluje a sama neví, co s takovou intenzitou dělat. Četl jsem to v posteli a tentokrát jsem se neschoval za vtip.

Napsal jsem jí, že poslední dva dny byly těžké, ale že jsem pro svůj třetí život rozhodnutý. A pak jsem napsal větu, kterou jsem si do té doby nechával pro sebe: mám tě v srdci, chci tě a miluju tě. V tu chvíli v tom nebyla jediná pochybnost. A právě proto se mi dneska tak těžko čte, co přišlo za pár týdnů.

Jih Čech

Na první společnou dovolenou na jihu Čech přijela Klára unavená. První den na kolo vůbec nešla. Druhý den to zkusila, ale hned při sjezdu upadla. Po několika kilometrech jí docházely síly.

Navíc jsme neměli dost vody. Zachránil nás pár s malým synem, který nám část své zásoby dal. Úplně obyčejná laskavost. Jenže v tu chvíli nám připadala skoro jako záchranná výprava.

Okruh jsme dokončili. Poslední kopec k ubytování Klára vyšla pěšky. Třetí den zůstala v posteli a já vyrazil sám.

Byla to první chvíle, kdy náš romantický plán narazil na obyčejné tělo. Únavu, slabost, limity. A mně tehdy připadalo, že právě tohle je vztah: ne Aperol na první schůzce, ale chvíle, kdy ten druhý nemůže dál a vy prostě zpomalíte.

Na kole jsem zpomalit uměl. V hlavě už podstatně hůř.

Druhý den na kole si pamatuji hlavně kvůli změně tempa. Nejdřív jsme vyjížděli jako dvojice na dovolené, která má před sebou hezký den. Po pádu a několika kilometrech už nešlo o trasu ani výkon. Díval jsem se na Kláru a bylo vidět, že její tělo říká dost, i když ona sama by nejraději pokračovala.

Když nám došla voda, moje pečlivé plánování dostalo další trhlinu. Pomohli nám úplně cizí lidé. Podali nám část své zásoby a pokračovali dál, jako by o nic nešlo. Mně ta drobná pomoc připomněla, jak rychle se může role změnit: ještě před chvílí jsem chtěl být ten, kdo všechno zvládne a zařídí, a najednou jsme byli dva unavení lidé odkázaní na laskavost někoho, koho už nejspíš nikdy neuvidíme.

Do kopce k ubytování Klára kolo vedla. Šel jsem vedle ní pomaleji, než jsem byl zvyklý. Ten den nebylo co dokazovat. Žádný rekord, žádný plán, žádná romantická fotografie neměla cenu. Důležité bylo dojít nahoru. Tehdy mi připadalo samozřejmé přizpůsobit se jejímu tempu.

Třetí den zůstala Klára v posteli a já vyrazil sám. Na kole jsem měl dost času přemýšlet. Došlo mi, že společný život nebude jen součet věcí, které máme rádi oba. Budou v něm i dny, kdy jeden chce a druhý nemůže. Na kole mi to bylo jasné. Ve vztahu jsem na tuhle jednoduchou věc později několikrát zapomněl.

Operace ruky

Krátce nato mě čekala operace ruky. Klára mě v neděli odvezla do nemocnice. Já se ocitl na pokoji s dalšími pacienty a ona se vrátila ke mně domů. Zapnula pračku, uklidila, postarala se o věci, které jsem nemohl řešit. Potom odjela do Prahy, aby ráno stihla práci.

Ležel jsem v nemocniční posteli a v telefonu mi přistávaly zprávy o tom, co doma udělala. Prádlo. Nákup. Soused. Kocour. Úplné maličkosti. A mně připadalo neuvěřitelné, že žena, kterou znám sotva pár týdnů, se pohybuje v mém bytě jako někdo, kdo tam patří.

Když mě vezla z nemocnice domů, měl jsem ovázanou ruku a byl zvláště klidný. Věřil jsem jí. Půjčoval jsem jí auto. Kdyby mi tehdy někdo řekl, že za pár dní budu procházet záznamy z palubní kamery a hledat důkaz, že mě podvádí, poslal bych ho k doktorovi. Nakonec bych k němu měl jít spíš já.

Na propuštění jsem čekal dole před nemocnicí. Ještě předtím jsem Kláře psal, že pokud jí nebude dobře, ať se pro mě netrápí; vezmu si taxi nebo zavolám někomu jinému. Ona pomoc odmítla vzdát. Přijela. To nebylo velké romantické gesto. Byla to cesta autem pro chlapa s ovázanou rukou. Jenže přesně takové věci si člověk zapamatuje.

Večer ještě odjela pracovně a vzala si moje auto. Já seděl doma u počítače a s jednou rukou se snažil něco dělat. Práce se jí protahovala, psala mi průběžně. A stejně chtěla přijet ještě v noci. Ne z povinnosti. Prostě chtěla být se mnou, držet mě za ruku a ráno se probudit vedle mě.

Napsal jsem jí, že pokud skončí příliš pozdě, nemá smysl riskovat únavu za volantem. Ať přijede ráno; společná snídaně počká. V té výměně nebylo nic velkolepého. Jen dva lidé, kteří se navzájem přesvědčují, aby ten druhý dával pozor. Tehdy mi připadalo samozřejmé, že takhle už budeme fungovat dál.

Asi proto byly pozdější pády tak prudké. My jsme během pár týdnů přeskočili něco, na co jiní potřebují rok: první noc, víkendy, půjčku, Janin odchod, nemocnici, péči, dovolenou, plány na společné bydlení. Když pak přišla první pořádná prasklina, nešla přes jednu zeď. Šla přes celý dům.

V nemocnici jsem jí psal, že je můj poklad. Ona mezitím řešila pračku, jídlo, domácnost a cestu mezi mým bytem a Prahou. Je těžké zpětně spojit tyhle dvě fotografie jedné ženy: tu, které jsem z nemocniční postele děkoval za péči, a tu, kterou jsem o několik dní později začal prověřovat skoro jako podezřelou osobu.

Když to dneska čtu, blázen jsem byl v té chvíli hlavně já.

V nemocnici se důvěra neměří velkými vyznáními. Měří se tím, komu dáte klíče od bytu, auto a seznam obyčejných věcí, o které se sami nemůžete postarat. Klára měla v rukou přesně tohle. Já ležel s ovázanou rukou a vůbec mě nenapadlo, že bych měl něco kontrolovat.

Když mi psala, co doma vyprala, uklidila nebo zařídila, měl jsem skoro dětinskou radost. Nebyla to služba. Vnímал jsem to jako potvrzení, že už nejsme dva návštěvníci ve svých životech. Ona se starala o můj byt, já počítal s tím, že se večer nebo ráno zase objeví. Domácnost je možná nejméně romantické slovo na světě, ale právě tehdy mi připadala jako něco nádherného.

Po operaci jsem byl fyzicky zranitelný, ale v hlavě kupodivu klidný. Kláře jsem věřil tak samozřejmě, že mě ani nenapadlo něco kontrolovat. A dodnes úplně nechápu, jak se během pár dalších dnů stejná důvěra změnila v potřebu všechno ověřovat, porovnávat a hledat důkazy.

Asi se ta důvěra nerozbila jednou ranou. Spíš jsem ji od začátku postavil moc vysoko a moc rychle. A když přišla první vážná pochybnost, nespadla o patro. Spadla rovnou ze střechy.

5. První trhliny

Formulář

Chystali jsme cestu na řecký ostrov. Byla covidová doba, takže romantiku doprovázely formuláře, testy, QR kódy a nervózní kontrola e-mailů. Při vyplňování údajů jsem potřeboval Klářinu adresu.

Seděli jsme nad formuláři a dělali přesně to, co člověk před dovolenou dělat nechce: hlídali čísla dokladů, termíny testů, potvrzení a každé políčko, které mohlo rozhodnout, jestli nás pustí do letadla. Byla to administrativní otrava, ale zároveň příjemný důkaz, že spolu opravdu někam jedeme.

Pak jsem potřeboval Klářinu adresu. Nadiktovala ji. Podíval jsem se na ni ještě jednou. Neseděla s místem, kde jsem ji navštěvoval. Sama o sobě to nic dokazovat nemuselo. Jenže v mé hlavě se ta informace okamžitě přichytila k předchozí nesrovnalosti kolem půjčky. Najednou jsem místo dovolené viděl dva údaje, které spolu neladí.

Zpočátku to byla drobnost. Lidé mají různé adresy. Jenže já už měl v hlavě nesrovnalost kolem účtu, na který jsem poslal peníze. Pak přišla další drobnost: věk bývalého manžela neseděl s tím, co mi Klára dříve řekla.

Jedna nesrovnalost je detail. Dvě jsou náhoda. U třetí už se mi rozsvítila kontrolka. Tak mám bohužel nastavenou hlavu.

Začal jsem se ptát. Klára vysvětlovala, že bydlení je složité, některé věci nejsou dořešené a peníze z dřívějšího prodeje zatím nemůže použít. Normální člověk by možná řekl: dobře, až budeš chtít, vysvětlíš mi to. Já ne.

Jsem analytik. Když mi nesedí data, hledám chybu.

A udělal jsem přesně tu chybu, že jsem ji začal hledat i v člověku.

Investigativní Honza

Večer jsme dokázali být spolu do tří do rána, povídat si, milovat se a plánovat. Ráno jsem seděl u počítače a zase se vrtal v tom, co mi nesedělo. Rejstříky, nemovitosti, data, vazby. Z práce jsem si do vztahu přinesl dost nebezpečný zvyk: když budu hledat dost dlouho, najdu pravdu a pak budu mít klid. Klid jsem nenašel.

Někdy to bylo až absurdní. Seděli jsme u vína, smáli se, bylo nám spolu dobře. Pak jsem vytáhl otázku, která mi celý den vrtala hlavou. Klára odpověděla, já v odpovědi našel další díru a příjemný večer se změnil ve výslech. Bez protokolu, zato se stejnou atmosférou.

Ráno jsem byl nevyspalý a naštvaný hlavně sám na sebe. A co jsem udělal? Otevřel počítač a hledal dál. Čím míň jsem spal, tím jistější mi připadaly moje závěry. Špatná kombinace pro programátora. Ještě horší pro zamilovaného chlapa.

A do toho jsem jí objednal nový telefon, protože ten starý se pořád vybíjel. Dodnes mě fascinuje ten rozpor. Jednou rukou jsem kupoval drahý dárek a druhou otevíral stránky, na kterých jsem si ověřoval, jestli mi nelže.

Klid nepřišel. Jen další otázky.

Ve veřejně dostupných záznamech jsem našel informace, které jsem si tehdy vyložil jako důkaz, že Klářina finanční a bytová situace je mnohem složitější, než mi popisovala. Dnes bych některé závěry formuloval opatrněji. Tehdy jsem nic opatrně neformuloval. V hlavě se mi rozsvítilo červené světlo a všechno ostatní zhaslo.

Zlom přišel ve volném dni. Byl jsem venku s Janou, její dcerou a Viktorem a řeč se stočila k nemovitostem. Viktor se v té oblasti orientoval a ukázal mi, kde se dají dohledat veřejné údaje. Pro jiného člověka by to možná byla jen zajímavost. Pro mě to byl návod.

Doma jsem sedl k počítači a jel stránku za stránkou. Na obrazovce nebyla Klára z postele, z balkónu ani od kuchyňské linky. Byly tam údaje, data a záznamy. A čísla vypadají přesně. Možná proto jsem jim tehdy začal věřit víc než jí.

Když jsem narazil na údaje, které jsem si spojil s nuceným prodejem a dalšími finančními problémy, sevřel se mi žaludek. Klára byla v práci a měla moje auto. Peníze, byt, půjčka, auto, všechny staré pochybnosti se mi spojily do jednoho balíku. Přestal jsem rozlišovat, co opravdu vím a co si jen skládám dohromady.

A tak ve mně bydlela láska i nedůvěra zároveň. Pěkná kombinace.

Tašky za dveřmi

Pak přišel den, kdy jsem se opravdu utrl ze řetězu.

Byl volný den. Při procházce s Janou, její dcerou a Viktorem přišla řeč na Klářin byt a na věci, které mi už nějakou dobu neseděly. Viktor se pohyboval kolem realit a ukázal mi, kde se dají dohledat veřejné údaje. Pro někoho by to byla informace na pět minut. Pro mě to byl návod.

Po návratu jsem sedl k počítači. Otevřel jeden záznam, pak druhý. Vrstev přibývalo. Data narození, vazby, údaje o nemovitosti, historie převodů. To, co ještě ráno byla neurčitá pochybnost, se na obrazovce začalo měnit v příběh. Problém byl, že autorem toho příběhu jsem byl já.

Když jsem narazil na informace, které jsem si spojil s nuceným prodejem a dalšími finančními problémy, sevřel se mi žaludek. Klára byla v práci. A měla moje auto.

Auto se tehdy stalo symbolem všeho, čeho jsem se bál. Nešlo ani tak o jeho cenu. Potřeboval jsem mít něco pod kontrolou: auto doma, klíčky v ruce, dveře zamčené. City jsem pod kontrolou neměl, tak jsem aspoň chtěl zachránit to, na co existoval náhradní klíč.

Přestal jsem rozlišovat, co vím a co si domýšlím. V hlavě mi zůstaly dvě věty: lhala mi. Musím se chránit.

Objednal jsem taxi. Pak jsem začal shromažďovat její věci.

Do tašek jsem skládal oblečení, kosmetiku a drobnosti, které se u mě během pár týdnů zabydlely tak, že jsem je přestal vnímat. Ráno je kartáček v koupelně důkaz, že k vám někdo patří. Odpoledne ho balíte do tašky a kontrolujete, jestli jste na nic nezapomněli. Dost rychlá změna významu.

S každou další věcí jsem si namlouval, že jednám rozhodně. Ve skutečnosti jsem byl vyděšený a rozhozený. Zavolal jsem Janě, ať přijde. Potřeboval jsem vedle sebe někoho, kdo mě zná a kdo mě udrží pohromadě. Tehdy mi to připadalo rozumné. Dneska už chápu, jak šíleně to muselo působit.

Když se na to podívám očima Kláry, nebylo to hezké. Vracela se do bytu chlapa, se kterým ještě před pár dny plánovala dovolenou. U dveří stály její tašky a uvnitř čekala i Jana, žena z mého předchozího vztahu. Tohle bych dneska neobhájil žádnou tabulkou ani logikou.

Čekal jsem na Kláru a v hlavě si opakoval argumenty. Dokonce jsem měl papír se zjištěními. Bod jedna, dva, tři. Fakta, dedukce, závěr. Prostě pracovní porada. Jenže partnerský průšvih se nedá vyřešit dobře seřazeným seznamem bodů. To mi tehdy nedošlo.

Když přijela, řekl jsem jí, že pro ni mám překvapení. Dodnes mě ta věta píchne. Překvapení je dárek, kytka, víkend. Moje překvapení byly sbalené tašky a konec vztahu.

Vešla dovnitř. Já měl v hlavě dlouhou řeč, ale zůstala z ní jen krátká věta: „Klára, pojeděš domů.“

Podal jsem jí ten papír a začal vysvětlovat, co jsem našel a proč jí nevěřím. Nevím, kolik z toho slyšela. A po pravdě, nevím, kolik jsem slyšel já ji. Měl jsem už hotový závěr. A když máte hotový závěr, poslouchá se vám zatraceně špatně.

Taxi bylo objednané, věci sbalené, Jana u mě. Celé to už jelo setrvačností. I kdyby tehdy zazněla věta, která by za normálních okolností něco změnila, nejspíš bych ji ani pořádně neslyšel.

Klára odjela.

Dveře se zavřely a byt byl zase prázdný. Jenže jinak než po Janě. Tehdy jsem si říkal, že začíná nový život. Teď jsem měl pocit, že jsem během jednoho odpoledne něco rozbil a ještě si nejsem jistý, jestli to vůbec bylo nutné rozbít.

Pořád jsem si ale namlouval, že jsem jednal rázně a správně. Trvalo mi, než jsem si dovolil použít přesnější slovo: jednal jsem ze strachu.

Klára mi pak dala jasně najevo, že ji nebolel jen konec. Ponížil ji hlavně způsob. A především Jana u toho. Pro mě byla Jana opora. Pro Kláru to byla žena, kterou jsem kvůli ní opustil a která teď stála u jejího vystěhování. Když to napíšu takhle, její pohled chápu mnohem líp než tehdy.

A tohle jsem tehdy ještě neuměl. Připustit, že já můžu mít svou verzi a Klára svou, a přitom nemusí být jedna z nás úplně vylhaná. Chtěl jsem jednu pravdu, jednu příčinu, jednu správnou odpověď. Život mi ji nedal.

První rozchod

Po jejím odjezdu jsem vztah ukončil zprávou. Napsal jsem jí, že ji miluju, ale neumím žít s někým, komu nevěřím. Peníze jsem najednou označil za nepodstatné. V tu chvíli mě mnohem víc bolela ztráta důvěry.

Když za ní zapadly dveře, žádný klid nepřišel. Byt byl tichý, ale mně hučelo v hlavě. Před chvílí jsem chtěl jediné: aby odjela. Jakmile odjela, začal jsem kontrolovat telefon. Logika jako řemen.

Místo spaní jsem sepsal dlouhý dopis. Téměř technickou analýzu našeho rozchodu. Tady údaj, tady nesrovnalost, tady veřejný záznam, tady moje dedukce. Věřil jsem, že když svůj postup popíšu dost přesně, bude pochopitelné i to, co jsem provedl. Nebylo.

Klára ale neřešila jen moje důvody. Řešila hlavně ponížení: sbalené věci, Janu u toho, pocit, že se z partnerky během jednoho odpoledne stala podezřelá. Připouštěla, že mi některé věci měla říct dřív. Zároveň odmítala, že by celý náš vztah byl podvod.

A tady se poprvé naplno ukázal vzorec, který nás pak držel měsíce: já říkal „potřebuji pravdu“, ona slyšela „nevěřím ti vůbec“. Ona říkala „milovala jsem tě“, já slyšel „na moje otázky jsi zase neodpověděla“.

Jenže vztah není soudní spis. A žena, které právě sbalíte věci a pošlete ji domů, opravdu nepotřebuje deset dalších stran argumentů, aby pochopila, že jste jí ublížili.

Nevěřil jsem jí. A zároveň jsem zoufale čekal, že napíše něco, co všechno opraví. Ano, přesně takhle rozporuplně jsem fungoval.

Tak vznikla absurdní podmínka: pokud mi vysvětlí svůj příběh, pořád může jet se mnou na dovolenou.

Vztah jsem ukončil a dveře nechal pootevřené. Tuhle disciplínu jsem pak bohužel zvládl ještě několikrát.

O pár dní později už jsem jí nabízel návrat. Podmínka byla jednoduchá jen na papíře: řekni mi všechno a poletíš se mnou. V reálném vztahu to byl další test. Znovu jsem chtěl, aby Klára jednou větou odstranila měsíce vlastních obav i moje narůstající podezření.

Jednu zprávu jsem zakončil skoro slavnostně: že sice jsem nemocný, ale analyticky velmi schopný. Když to dneska čtu, slyším hlavně uražené ego. Nestačilo mi odejít. Potřeboval jsem mít ještě pravdu.

Kamera

Po prvním rozchodu jsem měl udělat jedinou věc: přestat pátrat. Místo toho jsem hledal dál.

Klářin profil se znovu objevil mezi doporučenými lidmi na seznamce. Ona tvrdila, že účet znovu aktivovala její kamarádka, která se na ni už nemohla dívat. Mně to připadalo nepravděpodobné. Znovu jsem otevřel v hlavě složku s názvem Nedůvěra a vložil do ní další položku.

Pak přišla kamera v autě.

Klára moje auto několikrát používala a palubní kamera ukládala krátké záznamy. Začal jsem je procházet. Dodnes nevím, co jsem vlastně čekal, že tam najdu. Namluvil jsem si, že hledám pravdu. Spíš jsem hledal něco, co by konečně uklidnilo moji nejistotu.

Na jednom záznamu nastoupil do auta muž. Klára ho znala z práce. Auto se rozjelo. V rohu obrazu byl čas, který jsem četl jako ranní hodinu.

Video jsem zastavil. Vrátil. Pustil znovu. Muž nastoupil, auto odjelo, v rohu byl čas. A já během pár minut z několika vteřin záznamu vyrobil celý příběh. Režisér Honza. Scénář už byl dávno připravený v hlavě.

Už jsem neviděl kolegu nastupujícího do auta. Viděl jsem důkaz, že Klára nebyla tam, kde tvrdila, že je. Z toho jsem bez dalšího kroku udělal podezření, že se s tím mužem mohla sejít soukromě. A protože jsem už předem nevěřil, všechno do sebe zapadalo až příliš snadno.

Napsal jsem jí. Ne otázku. Rovnou obvinění.

Klára se bránila. Popsala pracovní režim, průchody přes kontrolovaný vstup, kamery na pracovišti a fakt, že kolegu vezla až později. Nabízela další možnosti, jak ověřit, že byla v práci. Dokonce upozorňovala na počasí a další drobnosti, podle nichž moje časová osa nedávala smysl.

Jenže já měl video. A technickému záznamu jsem tehdy věřil víc než ženě, kterou jsem ještě nedávno objímal. Posílal jsem jí další úryvky a pořád opakoval, že čas přece vidím na obrazovce. Ona opakovala, že se dívám na večerní jízdu. Já byl přesvědčený, že mám důkaz.

Přitom je to skoro k smíchu. Celý život hledám chyby v systémech. Víím, že zařízení může mít špatně nastavený čas. Víím to. A stejně mě ani na chvíli nenapadlo zpochybnit právě údaj, který krásně potvrzoval moje podezření.

Pak jsem video pustil ještě jednou.

Pak jsem video pustil ještě jednou. A najednou jsem to uviděl. Čas uprostřed krátkého záznamu skočil o několik hodin. Ráno se změnilo na podvečer. Žádné spiknutí, žádný geniální důkaz. Obyčejně špatně nastavený čas.

Seděl jsem před monitorem a nebylo kam uhnout. V téhle věci Klára nelhala. Spletl jsem se já.

Omluvil jsem se jí. Upřímně. Napsal jsem, že čas na video byl špatně a že je to pro mě poučení. Jenže omluvou opravíte zprávu. Nevrátíte chvíli, kdy jste někoho obvinili z nevěry.

A tady jsem poprvé opravdu uviděl, co se se mnou děje. Nehledám pravdu. Hledám potvrzení vlastního strachu. A když se objeví údaj, který se mi hodí, přestanu být analytikem právě ve chvíli, kdy si připadám nejchytřejší.

Klára trvala na tom, že mi byla věrná. Já jí chtěl věřit. Zároveň ve mně pořád běžel druhý hlas: prověřuj. Tahle dvojkolejnost nás oba vyčerpávala. Když věříte, nepotřebujete každý detail dokazovat. Když nevěříte, ani důkaz vám nevydrží dlouho.

Ta chyba na kameře měla být moje stopka. Měl jsem zaklapnout notebook a říct si: Honzo, ze vztahu jsi udělal vyšetřovací komisi o jednom členovi. Jenže poučení mi vydrželo jen chvíli.

Klára mezitím psychicky i fyzicky padala. Později mi dala vědět, že po vyčerpání skončila na vyšetření. Podrobnosti nechávám stranou. Důležitější je můj vlastní pohyb mezi dvěma extrémy: podezírám tě — chci tě chránit. Odejdi — vrať se. Nevěřím ti — miluji tě.

V takovém vztahu se špatně dýchá. A to platilo pro oba.

Ještě jednou spolu

A přesto jsme se k sobě zase přiblížili. V hovorech bylo všechno najednou: bolest, výčitky, touha, únava a taky chuť vrátit se do dnů, kdy jsme řešili hlavně Aperol, vlaky a kdy se zase uvidíme.

Po jednom telefonátu mi došlo, že ji nechci jen vyslechnout. Chci jí otevřít cestu zpátky. Dovolená na řeckém ostrově byla zaplacená a já si z ní udělal poslední velkou kartu. V podstatě jsem jí řekl: pojeďu, a jestli mi chceš vysvětlit svůj příběh, pojeď se mnou.

Klára mi však připomněla něco, co se mi do mé konstrukce nehodilo. Ona mě nenutila opustit Janu. Do vztahu se mnou vstupovala, aniž by znala celý rozsah mého starého soužití, a moje rozhodnutí odejít bylo opravdu moje. Zároveň odmítala, že by péče, kterou mi během těch týdnů dávala, byla součástí nějakého plánu. Z jejího pohledu se z člověka, o kterého se starala a kterého milovala, během jednoho odpoledne stal vyšetřovatel a soudce.

Já zase nedokázal přeskočit to, co jsem zjistil. Pořád jsem se vracel k otázce, proč mi některé věci neřekla dřív. Mluvili jsme tedy spolu, ale každý odpovídal na jinou otázku. Já: proč jsi mi neřekla pravdu? Ona: proč jsi mě takhle ponížil? Když se dva lidé brání dvěma různým obžalobám, těžko se potkají uprostřed.

A přesto jsme se zase dali dohromady. Ne proto, že bychom něco vyřešili. Prostě nám ten druhý chyběl. Když jsme nakonec potvrdili společnou dovolenou, nebylo to žádné filmové usmíření. Spíš příměří dvou zamilovaných lidí, kteří si do kufru přibalili i všechno, o čem tvrdili, že to nechají doma.

Nakonec jsem udělal rozhodnutí, které dávalo rozumově jen malý smysl a citově dokonale zapadalo do všeho, co jsme dělali: na řecký ostrov poletíme spolu.

Řekl jsem si, že minulost necháme doma. Že několik dní slunce a moře vypne naše analyzování. Že když budeme daleko od Jany, práce, registrů a zpráv, uvidíme konečně jen jeden druhého.

Já jsem tehdy ochotně uvěřil tomu, že když změníme kulisy, změní se i to, co máme v hlavě. Moře, slunce, pár dnů daleko od všeho. Pěkná teorie.

Když se dneska ptám, proč jsme se po prvním rozchodu vůbec vraceli, žádnou jednu chytrou odpověď nemám. Jakmile Klára zmizela z mého běžného dne, najednou mi nechyběly hádky. Chyběla mi ona. Zpráva během dne. Společná večeře. Dotek v kuchyni. To, že večer někdo přijde.

Bylo to skoro zákeřně jednoduché. Když jsme byli spolu, viděl jsem hlavně nezodpovězené otázky. Když jsme byli od sebe, vybavovalo se mi, jak jsme se smáli, plánovali a dokázali spolu normálně být. Podle vzdálenosti jsem si pokaždé pustil jinou verzi našeho vztahu.

Proč se vracela Klára, nevím. Nechci si to dneska vymýšlet za ni. Z toho, co mi tehdy dávala najevo, jsem cítil, že mě ještě nechce ztratit a pořád věří, že bychom se mohli vrátit k začátku. Možná jsme oba toužili po stejné nemožné věci: vrátit se do doby, kdy jsme ještě nevěděli, co všechno si jednou budeme vyčítat.

6. Řecký ostrov

Odlet

Před cestou jsme místo romantiky řešili testy, formuláře a čísla letů. Čekali jsme na výsledky, opravovali údaje, kontrolovali e-maily. Klára měla starý telefon, který umíral v nejméně vhodnou chvíli. Já se v jednu chvíli dozvěděl, že laboratoř má špatně moje telefonní číslo. Nakonec přišla zpráva, že jsem negativní.

„Vypadá to, že poletíme,“ napsal jsem.

Ta věta ve mně znamenala víc než výsledek testu. Znamenala: ještě jsme neskončili.

Před odletem jsme se ještě potkali. Řešili jsme poslední nákup, knoflík, který bylo potřeba přišít, jídlo pro kocoura a tisíc drobností. Přesně ten typ domácích detailů, který mě na našem vztahu vždy uklidňoval. Jako bych si mohl říct: lidé, kteří řeší knoflíky a brambory, přece musí mít budoucnost.

Na ostrově

Odletěli jsme v pátek. Několik dnů bylo opravdu dobře. Moře, teplo, společný čas. Dovolil jsem si na chvíli přestat vyšetřovat vlastní vztah. Klára byla vedle mě a já si opakoval, že právě to je přece to, co jsem chtěl.

Na ostrově byly chvíle, kdy nám bylo krásně a všechno předchozí jako by na pár hodin neexistovalo. A právě to bylo zrádné. Já jsem si hned říkal: vidíš, ono je to vlastně dobré. Jenže problém nezmizí jen proto, že se pár dnů neopře do dveří.

Jeden z těch dnů byl přesně tak obyčejně hezký, jak jsem si dovolenou představoval. Nemuseli jsme nic řešit. Stačilo být spolu, jít k moři, najít něco k jídlu a rozhodnout se, co uděláme za hodinu. Po týdnech, kdy naše komunikace připomínala střídavě milostný dopis a vyšetřovací spis, byla obyčejnost skoro luxus.

Díval jsem se na Kláru a říkal si: kdyby náš vztah začal až tady, bez minulosti a bez mých otázek, bylo by to jednoduché. Jenže to je samozřejmě nesmysl. Nemůžete si z druhého člověka vybrat jen tu část, která se vám hodí na dovolenou.

Večer jsme dokázali sedět spolu a bavit se o lehkých věcech. To hlavní ale pořád někde stálo mezi námi. Já čekal, že s tím Klára začne sama. Ona možná čekala, že když jsem ji sem vzal, přestal jsem ji soudit. A tak jsme oba čekali.

Proto mě předposlední noc zasáhla tolik. Nešlo jen o sex. Do postele se s námi vrátily všechny nevyřčené otázky. Chtěl jsem být Kláře úplně blízko a zároveň ve mně něco pořád couvalo.

A pak přišla věc, která je pro mě zpětně skoro komická. Klára ležela vedle mě a já jí napsal zprávu. Byla na dosah ruky, ale mně bylo jednodušší něco přesně formulovat do displeje než se ve tmě otočit a říct: pořád se bojím, že ti nevěřím, a přitom tě nechci ztratit.

Na dovolenou jsme si každý přivezli jinou naději. Já čekal, že Klára sama otevře věci, které mi vrtaly hlavou. Ona asi čekala, že když jsme se po všem dali znovu dohromady, konečně ji přestanu soudit. Takže jsme oba čekali, až něco udělá ten druhý.

Jenže nevyřčené věci necestují v kufru. Cestují v hlavě.

Já čekal na velký rozhovor. Někde večer u vína, kdy Klára začne mluvit a já budu jen poslouchat. Ona asi čekala, že už žádný výslech nepřijde. Každý jsme měli svůj scénář a ani jeden jsme ho tomu druhému pořádně neřekli.

Předposlední noc se nepovedla. Těšil jsem se na blízkost, ale moje tělo a hlava se znovu nedokázaly domluvit. Klára vedle mě nakonec usnula. Ležel jsem potmě a poslouchal její dech.

A tehdy mi došlo, že můžete ležet třicet centimetrů od někoho a přitom být zatraceně daleko.

Nakonec jsem jí napsal, i když spala vedle mě. Snažil jsem se vysvětlit, že nejde jen o sex. Že bych chtěl být „jedna duše, jedno tělo“, ale někde uvnitř pořád stojí otázky, na které neznám odpověď.

Byl to možná nejpresnější popis našeho vztahu. Chtěl jsem úplnou blízkost a zároveň jsem si nechával otevřenou únikovou cestu.

Návrat

V neděli jsme se vrátili. Kláru jsem vyložil v Praze a pokračoval domů. Ještě večer jsme si dali najevo, že se milujeme. Druhý den začala práce, prádlo, kódování, její natáčení, moje koloběžka.

Najednou jsme zase řešili špagety a kdo kdy dorazí. Po bouři se na hladině objevila obyčejnost a já si chvíli namlouval, že to znamená klid.

Neznamenalo.

7. Druhý rozchod a Itálie

Jednu sobotu měla Klára službu a já vyrazil s Janou na koloběžku. Žádný velký symbol v tom tehdy nebyl. Prostě společná jízda. Jenže po návratu jsem udělal přesně to, co jsem už dělat neměl: sedl k počítači a znovu otevřel Klářinu minulost.

Seděl jsem po návratu u počítače a znovu jsem dělal to, co mě už několikrát zničilo: otevíral minulost ve chvíli, kdy přítomnost nebyla špatná. Mohl jsem počkat, až Klára přijede. Mohl jsem se projít, zavolat jí nebo nedělat nic. Místo toho jsem hledal další souvislosti.

Telefonát se sestrou mi v té náladě přišel skoro jako rozsudek zvenčí. Připomněla mi, že jsem si po šedesátce přál hlavně klid. A zmínila Milušku, ženu, kterou jsem už dřív trochu znal. Okamžitě jsem si v hlavě udělal porovnání: Klára - vášeň a nejistota. Miluška - klid a čistý začátek. Pohodlné, jednoduché a samozřejmě dost nefér.

Byla to až směšně pohodlná konstrukce. Ze dvou skutečných žen jsem si v hlavě udělal dvě kolonky.

V jedné chvíli se mi v hlavě spojily dvě myšlenky, které by vedle sebe být neměly: ukončím vztah s Klárou — a ozvu se Milušce.

Kláře jsem podruhé oznámil konec. Tentokrát s vysvětlením, že nechci vztah, v němž mě neustále ničí nedůvěra. Psal jsem o tom, že hledám ženu s vlastním bydlením, finančně nezávislou a důvěryhodnou.

Rozchodovou zprávu jsem napsal věcně. Až moc věcně. Vlastní bydlení, finanční nezávislost, důvěryhodnost. Skoro výběrové řízení na partnerku. Tehdy mi to připadalo racionální. Dneska v tom slyším hlavně chlapa, který se snaží bolest převést do tabulky.

Klára reagovala hlavně na houpačku. Ještě před chvílí jsme byli spolu, ještě před pár dny jsme se vrátili z dovolené, ještě nedávno jsem jí říkal, že ji miluji. A teď zase konec. Z jejího pohledu nebyl hlavní problém její minulost. Hlavní problém byl, že se mnou nikdy nevěděla, jestli je právě ve vztahu, nebo několik hodin před dalším rozsudkem.

Mně připadalo, že vztah ukončuji podruhé ze stejného důvodu. Jí připadalo, že ji podruhé opouští stejný muž, který jí předtím slíbil, že minulost nechá být. Obě verze byly pravdivé.

Zní to skoro jako zadání na software. Jenže partnerka není projekt ani výběrové řízení. To jsem tehdy věděl hlavou, ale ne chováním.

Klára mi dala najevo, že se cítí jako na houpačce: krásná slova, blízkost, společná dovolená — a potom rána. Připomněla mi, že jsem ji už podruhé „odkopl“. Já naopak opakoval, že pořád čekám na odpovědi.

Oba jsme měli kus pravdy. A oba jsme tím kusem pravdy dokázali toho druhého pěkně praštit po hlavě.

Dodnes mě překvapuje, jak rychle jsem po větě končíme začal přemýšlet o jiné ženě. Neznamenalo to, že bych Kláru nemiloval. Spíš jsem neuměl vydržet prázdné místo. Když se něco propadlo, okamžitě jsem hledal, čeho se chytit.

Po odeslání rozchodové zprávy jsem udělal něco typického pro svůj tehdejší způsob řešení bolesti: sbalil jsem se a odjel k sestře. Potřeboval jsem mluvit, potřeboval jsem slyšet, že mé rozhodnutí dává smysl. Sestra mě vyslechla a znovu mi připomněla Milušku.

Dopis

Znovu jsem Kláře napsal dlouhý dopis. Tentokrát míň důkazů, víc nás. Přiznal jsem, že první vystěhování bylo brutální a že jsem se zachoval jako idiot. Ale zároveň jsem pořád tvrdil jedno: bez důvěry to neumím.

Psal jsem, že jsem kvůli ní uvolnil svůj starý život, zatímco já mám pořád pocit, že některé části jejího života zůstávají zamčené. Psal jsem o řeckém ostrově, kde jsem čekal na rozhovor, který nepřišel. O tom, že jsem se vrátil stále zamilovaný, ale bez klidu.

Na konci jsem si vytvořil další logickou konstrukci: láska nestačí. Chemie nestačí. Potřebuji jistotu.

Když to shrnu, chtěl jsem dvě věci, které se moc dobře nesnášejí: mít naprostou svobodu kdykoli odejít a zároveň naprostou jistotu, že Klára nikdy neodejde ode mě.

Itálie

Za několik dní jsem odjel s Miluškou do Itálie k velkému jezeru na severu země. Změna prostředí, hezká krajina, jiná žena. Mělo to být potvrzení, že jsem udělal správné rozhodnutí.

Cesta do Itálie měla být jednoduchý test: změním prostředí a zjistím, že život jde dál. Krajina za oknem se měnila. Telefon zůstal stejný. Jedna část mě si zakazovala kontrolovat, jestli se Klára ozvala. Druhá to samozřejmě dělala.

Miluška za nic nemohla. Seděla vedle mě a já část rozhovorů vedl v hlavě s ženou, která tam vůbec nebyla. Porovnával jsem smích, plánování dne, ticho v autě. Je to vůči lidem nespravedlivé. A přesto jsem to dělal.

Velké jezero, hory, cizí města — všechno bylo krásné. Jenže krása krajiny není anestetikum. Dva dny před návratem se na displeji objevilo Klářino jméno. Nemusela napsat nic, co by změnilo svět. Stačilo, že napsala.

Odpověděl jsem.

Pamatuju si, jak obyčejné to bylo. Žádná filmová volba mezi dvěma ženami. Jen prst na telefonu a odpověď. A v ní něco, co jsem ještě neuměl přiznat nahlas: od Kláry jsem ve skutečnosti neodešel.

Srdce není kufr. Jednu ženu z něj prostě nevyndáte a druhou tam nenaložíte.

Itálie mi dala všechno, co jsem si objednal v hlavě: jiné prostředí, krásnou krajinu a ženu, se kterou nebyly spojené registry, exekuce ani palubní kamera. Jen ten očekávaný klid nikde. Ten se bohužel nedá přihodit k rezervaci ubytování.

Miluška seděla vedle mě. Klára byla jen v telefonu a v hlavě. A přesto zabírala víc místa. Bylo to vůči Milušce nefér a já to věděl už tehdy. Jen jsem s tím nic rozumného neudělal.

Když se na displeji objevilo Klářino jméno, nejdřív jsem byl naštvaný sám na sebe. Vždyť jsem to přece ukončil. Vysvětlil jsem si proč, odjel pryč, udělal všechno, co dělá člověk, který jde dál. Jen jsem jaksí zapomněl přesvědčit vlastní emoce.

Odpověď byla maličkost. Jeden pohyb prstu. A zároveň návrat na kolotoč. Ne proto, že by mě Klára nějak kouzelně přitáhla. Já sám jsem ještě nebyl připravený vystoupit.

Až později mě napadlo, že mi možná nechyběla jen Klára. Chyběl mi i Honza, kterým jsem byl vedle ní na začátku. Chlap, co si nechá ujet vlak, těší se na obyčejné pondělí a po letech jistoty má pocit, že život zase začal. Když jsem ukončil vztah, nepřicházel jsem jen o ženu. Přicházel jsem i o tuhle verzi sebe.

To by vysvětlovalo, proč byl návrat tak lákavý. Vracet se ke Kláře znamenalo na chvíli se vrátit i k pocitu, že nejsem člověk, který jen chodí do práce, plánuje a hlídá si jistoty. Vedle ní jsem udělal věci, které bych ještě pár měsíců předtím považoval za nerozumné. Některé mě poškodily. Jiné mi připomněly, že jsem pořád živý.

Nevím, jestli to byla láska, strach ze samoty, neochota přiznat si omyl, nebo všechno dohromady. Víím jen, že po každém rozchodu jsem čekal úlevu. A když nepřišla, začal jsem pochybovat, jestli jsem zase něco neukončil moc rychle. Tohle podezření bylo pro návrat někdy silnější než všechny důvody, proč jsem předtím odešel.

8. Návrat ke Kláře

Když jsme se k sobě zase přibližovali, část mě si oddechla. Už jsem nemusel dělat, že jsem nad věcí. Chyběla mi. Její přítomnost, její pracovní chaos, společné jídlo, to jak se uměla postarat o domácnost, i obyčejné zprávy během dne.

Druhá část mě ale nepřestala hlídat.

Jenže já se nevrátil s prázdnýma rukama. Přinesl jsem si zpátky všechny staré otázky.

Žárlivost je zajímavá věc. Z malé zelené tečky online dokáže vyrobit celovečerní film. Seděl jsem s rodinou u hry, ale očima pořád utíkal k telefonu. Klára byla desítky kilometrů daleko a já sledoval její digitální stopu místo lidí, kteří seděli přede mnou.

A přitom jsem dělal přesně to, co jsem jí vyčítal. Při cestě za rodinou jsem si domluvil procházku s jinou ženou a Kláře to neřekl úplně otevřeně. Večer jsem pak sledoval WhatsApp a řešil, proč je pořád online. Tuhle ironii jsem tehdy nějak neviděl. Dneska ji přehlédnout nejde.

Víkendy u mě doma zase chvíli vypadaly normálně. Klára uvařila na další dny, šli jsme na procházku a já objednal nové nádobí, hrnky a talíře. Žádné romantické gesto. A právě proto to pro mě znamenalo tolik. Kupoval jsem věci do domácnosti, kde jsem už automaticky počítal se dvěma lidmi.

A právě tyhle obyčejné dny jsou možná důležitější než všechny naše velké návraty. Kdyby mezi námi byly jen hádky, nebylo by se k čemu vracet. Jenže někdy jsme spolu dokázali strávit celý den úplně normálně. Jeden vařil, druhý uklidil, každý chvíli pracoval, pak jsme šli ven. Žádné drama. A možná právě tohle drželo dveře pořád pootevřené.

Po rozchodu si hlava neudělá férovou tabulku dobrého a špatného. Vyskočí vám konkrétní obraz. Klára u kuchyňské linky. Její věci v koupelně. Snídaně. Nákup. Ten obyčejný pocit, že večer někdo bude doma. Přesně tohle mi pak chybělo.

A pak stačilo, abych se něčeho lekl, a tahle domácí verze našeho vztahu zmizela pod starým spisem. Když jsme byli spolu a bylo dobře, chtěl jsem věřit, že je všechno v pořádku. Když přišla nejistota, utekl jsem. A když jsem utekl, začalo mi chybět to dobré. Na kolotoč vlastně nebyl potřeba žádný motor navíc. Stačilo tohle.

Žárlivost

Jednou jsme vyrazili s přáteli na podzimní výlet. Pilo se svažené víno, nálada byla uvolněná. Klára se cestou na chvíli vzdálila s jedním mým kamarádem a při návratu se vedli za ruce.

Pro někoho banalita. Ve mně se otevřel celý sklad starých podezření.

Během chvilky ze mě byla žárlivá karikatura. Dal jsem dost nepříjemně najevo, že se mi to nelíbí. Pokračovalo to i cestou domů. Klára se rozplakala.

Druhý den jsem se za sebe styděl. Věděl jsem, že její slzy nevznikly kvůli tomu, že by něco provedla. Vznikly proto, že vedle ní stál člověk, který ji jednou miloval jako zázrak a podruhé vyslýchal jako podezřelou.

Jenže stydět se druhý den ještě neznamená, že se člověk změnil. Já se nezměnil.

Ten okamžik s držením za ruce trval možná jen chvíli. V mé hlavě se však okamžitě připojil ke všemu, co už tam bylo: seznamka, kolega v autě, nezvednuté telefony, otázky kolem minulosti. Neviděl jsem dva lidi vracející se k partě. Viděl jsem další položku ve spisu, který jsem si nosil s sebou.

Alkohol tomu nepomohl. Místo abych se Kláry později v klidu zeptal, nechal jsem žárlivost mluvit dřív. Hlas byl ostřejší, než situace zasloužila, a čím víc se bránila, tím víc jsem měl pocit, že se musím obhájit já. Během pár minut jsme přestali řešit jednu banalitu a začali řešit celý vztah.

Když se rozplakala, jedna část mě věděla, že jsem zašel moc daleko. Druhá si pořád hledala důvody, proč moje reakce vlastně dává smysl. A tohle jsem uměl bohužel dobře: litovat toho, co dělám, a přitom v tom ještě chvíli pokračovat.

Druhý den už bylo jasné, že moje reakce byla úplně mimo poměr k tomu, co se stalo. Horší bylo přiznat si, že problém není jen v tom, co mi Klára říká nebo neříká. Problém byl i ve mně. Jakmile jsem si jednou nasadil brýle nedůvěry, skoro všechno přes ně vypadalo podezřele.

Na jednom pro mě významném dni jsem čekal, že mi Klára popřeje osobně. Ráno jsem jí připravil snídani a doprovodil ji k vlaku. Všechno proběhlo ve spěchu a přání přišlo až později zprávou. Byla to drobnost. Já ji však v období, kdy jsem měl citlivost nastavenou na maximum, prožil jako další potvrzení, že už nejsme tam, kde jsme bývali.

Krátce nato jsme se prošli předvánoční Prahou. Svařené víno, punč, světla. Byly to přesně ty chvíle, kdy jsem si říkal, že přece nejsme žádná katastrofa. Umíme se smát, umíme jít vedle sebe a být normální. O to prudší pak byly večery, kdy jsem znovu otevřel staré otázky.

Jana před domem

V den, na který jsem se sám těšil, jsem ráno připravil Kláře snídani a šel ji vyprovodit k vlaku. Čekal jsem osobní přání, pusu, něco malého. Nestalo se to. Vztah už byl unavený a já si další drobné zklamání okamžitě uložil do své evidence.

Večer jsem pro ni jel do Prahy. Po návratu jsme před domem potkali Janu na kole. Uviděla Kláru a otočila se. Byla přiočilá a všechno, co v sobě nesla, vypustila ven.

Ta scéna byla krátká a přitom se do ní vešlo skoro celé moje předchozí i nové soužití. Přivezl jsem Kláru domů a v prostoru, který jsem chtěl považovat za začátek našeho společného života, se najednou objevila Jana. Ne jako vzpomínka nebo téma v rozhovoru. Fyzicky. Před námi.

Jana se po prvním přejetí otočila a vrátila. Slova byla ostrá a mířila na Kláru. Nechci je po letech rekonstruovat jako přesný dialog. Důležité je, že Klára musela stát před ženou, která se kvůli našemu vztahu odstěhovala ze svého dlouholetého domova, a poslouchat její hněv. Já jsem se postavil na Klářinu stranu a snažil se střet ukončit.

Když Jana odjela, nešlo prostě otevřít dveře a pokračovat ve večeru. Ta scéna vešla domů s námi. Já měl pocit, že jsem se Kláry zastal, takže jsem udělal správnou věc. Jenže Klára si z toho mohla odnést hlavně něco jiného: Jana není žádná uzavřená minulost. Stačí pár vteřin a zase stojí mezi námi.

Klára si vyslechla urážky od ženy, jejíž místo v mém životě obsadila. Já se Kláry zastal a Jana nakonec odjela. Jenže co mělo být zachráněno? Ten večer už byl otrávený.

Pro Kláru byla Jana důkaz, že mezi námi pořád stojí můj starý život. Pro mě byla Klářina minulost důkaz, že mezi námi stojí zase ten její. Každý jsme měli svého strašáka. A oba jsme ho poctivě tahali mezi sebe.

Setkání před domem trvalo krátce, ale spojilo v jednom místě všechno, co jsem se snažil držet odděleně. Jana byla téměř dvě desetiletí můj domov. Klára měla být nový začátek. A já stál mezi nimi a najednou viděl, že žádný nový začátek nevzniká stisknutím vypínače.

Když Jana začala mluvit ostře, zastal jsem se Kláry. Tehdy jsem vůbec nepochyboval, na čí straně stojím. Jenže i když Jana nakonec odjela, její přítomnost zůstala s námi. Klára si z toho večera neodnesla jen několik nepříjemných slov. Odnesla si potvrzení, že můj předchozí život je pořád dost blízko na to, aby nám zaklepal na dveře — nebo přijel před dům na kole.

Já jsem měl pocit, že když jsem se Kláry zastal, je věc vyřešená. Další moje oblíbená chyba. Jeden správný krok jsem si spletl s opravou celého problému. Klára nepotřebovala jen ochranu v jedné hádce. Potřebovala vědět, že Jana nebude dál neviditelně sedět u našeho stolu.

Druhý den jsem odjížděl do lázní. Načasování bylo skoro symbolické. Místo abychom po vypjatém večeru zůstali spolu a nechali emoce sednout, odjel jsem na několik týdnů pryč. Vztah, který už předtím stál hlavně na telefonu, dostal další dávku vzdálenosti.

Pobyt měl trvat tři týdny a slíbili jsme si, že se budeme vídat o víkendech.

Jenže místo návštěv jsme se začali rozpadat na dálku.

Lázně

První večer v lázních jsem rychle zjistil, že to bude dlouhé. Kavárna zavírala brzy, žádné tance, minimum programu. Zřídil jsem si provizorní pracoviště, dal si pivo a psal Kláře, že bych ji nejraději měl vedle sebe.

Pak přišel večer, který by za normálních okolností nemusel znamenat vůbec nic. Navrhoval jsem, že za ní přijedu. Klára byla po sérii pracovních dnů vyčerpaná. Vypnula zvonění, nastavila si budík a usnula.

Já jí volal. Nezvedla to.

Kdybych jí tehdy opravdu věřil, nezvednutý telefon by znamenal jediné: spí. V mojí hlavě znamenal celý příběh.

Během chvíle jsem si vytvořil verzi, že někam odjela nebo že k ní někdo přišel. Napsal jsem jí zprávu plnou podezření a obvinění. Když se probudila, nechápala, z čeho ji zase viním.

Pak mi došlo, že vysvětlení je opravdu jednoduché: byla unavená a spala.

Během jednoho večera jsem stihl celou známou trasu. Nejdřív starost: proč to nebere? Pak neklid: kde je? Pak podezření: s kým je? A za chvíli skoro jistotu o něčem, pro co jsem neměl jediný důkaz. Můj mozek měl vyšetřovací oddělení otevřené nonstop.

Seděl jsem s telefonem v lázeňském pokoji a psal věty, které vypadaly jako otázky, ale ve skutečnosti už obsahovaly obvinění. Vzdálenost tomu dodávala sílu. Kdyby Klára ležela vedle mě a viděl bych, že usnula únavou, žádný příběh by nevznikl. Když mezi námi byly desítky kilometrů a ticho telefonu, doplnil jsem si chybějící obraz sám.

Ráno bylo vysvětlení směšně obyčejné. Vypnuté zvonění. Budík. Spánek po náročných dnech. Normálně by taková zkušenost měla žárlivost trochu vyléčit. U mě přišla omluva, krátké předsevzetí a za čas všechno znovu.

Začínal jsem chápat, že už nebojuju jen s tím, co mi Klára kdysi neřekla. Bojuju i se svou vlastní představivostí. A ta byla bohužel vždycky rychlejší než realita.

Ležel jsem na lázeňské posteli a cítil sevření. Na jedné straně jsem se jí omlouval. Na druhé jsem si v duchu znovu opakoval finanční otázky, kvůli nimž se mi nedůvěra pokaždé vracela. Ona mi dávala najevo, že už nemůže žít s očekáváním další rány.

Já pořád tvrdil, že nechci ubližovat.

Klára mi dávala najevo, že už je vyčerpaná nejen prací, ale hlavně naším vztahem. Že se bojí dalšího nárazu. Já jsem se omlouval, vysvětloval a zároveň znovu otevíral přesně ta témata, před nimiž potřebovala na chvíli utéct.

Jednou jsem jí po hádce napsal prostou otázku: můžeme si ještě říkat hezká slova? Když to dneska čtu, je mi z té věty smutněji než z našich velkých rozchodových prohlášení. Ještě nedávno jsme plánovali budoucnost. A teď jsme řešili, jestli na sebe smíme být aspoň chvíli hodní.

Možná jsme se už tehdy nevraceli proto, že jsme věděli, jak spolu být. Možná jsme jen neuměli být definitivně bez sebe. Návrat vždycky přinesl rychlou úlevu: telefon zase zazvonil, druhý byl na dosah, konec nemusel být konec. Jenže úleva není řešení. Jakmile první radost opadla, vrátily se i věci, které jsme při návratu odsunuli.

Nechci ale náš příběh přepsat tak, jako by všechny návraty byly jen slabost. Nebyly. Byly v nich hezké chvíle, něha, péče a opravdová touha být spolu. Kdyby tam nic takového nebylo, žádný kolotoč by se nerozjel. K bolesti se nikdo dobrovolně nevrací. Vrací se k tomu dobrému, které s ní bohužel cestuje v jednom balíku.

Jenže výsledek byl stejný, ať jsem to chtěl nebo ne.

9. Třetí rozchod

V lázních jsem měl příliš mnoho času na přemýšlení. A když mám příliš mnoho času, umím z myšlenky postavit celý dům.

Začal jsem si navíc psát s další ženou. Komunikace byla příjemná, bez historie, bez dluhů, bez hádek. Přesně takový čistý list vypadá lákavě, když člověk sedí nad stránkami, které už několikrát počmáral.

V sobotu v noci jsem se rozhodl, že vztah s Klárou ukončím potřetí. Zprávu jsem sepsal po půlnoci a odeslal ji brzy ráno, kdy jsem věděl, že musí do práce.

Byla hluboká noc a lázně dávno ztichly. Přes den mě rozptýlily procedury, jídlo, procházka, práce. V noci zůstal pokoj, telefon a moje hlava. A právě tehdy jsem začal psát zprávu, která měla být definitivní. Kolikátou už, radši nepočítám.

Četl jsem ji po sobě, upravoval věty a s každou další úpravou si připadal rozhodnější. Únava umí dodat myšlenkám falešnou pevnost. Kolem mě bylo ticho, takže můj vlastní názor zněl jako jediný rozumný hlas na světě.

Věděl jsem, že Klára ráno vstává do práce. A stejně jsem tu zprávu odeslal. Potřeboval jsem ji mít ze sebe venku víc, než jsem přemýšlel, jak dopadne na ni.

Kdysi mi Klára řekla, že dvakrát jsem ji odkopl a ona se pokaždé vrátila. Potřetí už to podle ní nezvládne.

Já to udělal potřetí.

Po odeslání jsem necítil úlevu. Spíš prázdno. Kdyby šlo o správné, definitivní rozhodnutí, čekal bych aspoň ticho v hlavě. Místo něj jsem měl potřebu kontrolovat telefon.

Píseň místo odpovědi

Blokace měla vytvořit čistý řez. Vydržela několik hodin. Pak mi připadala směšná, skoro dětská, a zase jsem ji zrušil. V několika klepnutích na displej je celé naše období: přiblížit, odstrčit, zavřít dveře, znovu je pootevřít.

Klára se mezitím ozvala jinou cestou. Neposlala další dlouhou obhajobu. Připojila píseň. Nechávám stranou její text; důležitý pro mě byl motiv lásky, mlčení a prosby, aby druhý člověk nezmizel. Moje několikastránkové analýzy dostaly odpověď, kterou nešlo rozebrat na body.

Četl jsem ho a přitom jsem nevěděl, co vlastně chci. Aby odešla? Aby se vrátila? Aby mě přesvědčila? Abych už konečně nemusel rozhodovat?

Třetí rozchod měl být definitivní. Jenže ani tentokrát nepřinesl ticho.

Místo abych to nechal být, začal jsem znovu otevírat komunikační kanály. Zablokovat, odblokovat, napsat, čekat. I digitální tlačítko se v našem vztahu změnilo v páku kolotoče.

Píseň byla ve skutečnosti jemnější odpověď, než jakou jsem si zasloužil. Já uměl posílat několikastránkové analýzy. Ona tentokrát poslala něco, co se nedalo rozebrat na body.

Ticho

Na dva dny se Klára odmlčela. Údajně odjela pracovně někam, kde nebyl signál. Já mezitím chodil po lázeňském okolí, posílal fotografie a přesvědčoval sám sebe, že mi je dobře.

Ticho mělo být přesně to, co jsem chtěl. Místo úlevy jsem však každou chvíli sahal po telefonu. Chodil jsem po okolí lázní, fotil cestu a krajinu a posílal obrázky, jako by fotografie mohla obejít to, co jsme si už nedokázali říct přímo.

Když se konečně ozvala, mluvili jsme dlouho. O práci, rodině, víkendu, o věcech kolem. Jen k tomu hlavnímu jsem se nemohl dostat. Přitom jsem už pravidelně telefonoval s jinou ženou. Najednou jsem se sám ocitl v pozici člověka, který si nechává otevřené dveře na dvě strany.

Byla v tom nepříjemná spravedlnost. Měsíce jsem po Kláře žádal naprostou průhlednost. Teď jsem nedokázal říct ani jednoduché: o víkendu přijed' — protože jsem nevěděl, jak by do toho zapadl večerní telefonát s někým jiným.

Vánoce jako poslední pokus

Blížily se Vánoce a já dostal další geniální nápad: všechno vyřešíme před svátky. Naplánoval jsem společné dny, odvoz, návštěvy, možná výlet, možná hory. A zároveň jí poslal seznam věcí, které potřebuju vysvětlit, abych zase mohl věřit. Romantika po mém.

Vánoce jsem si v hlavě udělal jako poslední termín projektu. Když se do svátků vyřeší peníze, bydlení, minulost a žárlivost, začneme znovu. Znělo to logicky. A zároveň úplně šíleně. Vánoce přece nejsou uzávěrka implementace.

Na jedné straně jsem plánoval, kdy pro Kláru přijedu, kde budeme, jestli pojedeme na hory, jak strávíme Silvestra. V představách už jsem ji měl vedle sebe u stolu. Na druhé straně jsem formuloval otázky o finančních problémech, bydlení a budoucnosti. V jednom dokumentu se střídala nabídka společných svátků s podmínkami, bez nichž jsem si společné bydlení neuměl představit.

Myslel jsem si, že tím vztah zachraňuji. Z Klářina pohledu to ale mohlo být přesně naopak: další zkouška, kterou musí splnit, aby si udržela muže, jenž ji už třikrát opustil.

Nejpodivnější je, že jsem to všechno psal z lásky. Jenže láska sama o sobě ještě není záruka, že se člověk, tedy já, chová dobře.

Když si to dnes přečtu, vidím směs lásky, kontroly a projektového řízení. Chtěl jsem společné Vánoce — a přiložil k nim seznam otevřených bodů.

Psal jsem o penězích, bydlení, jejích problémech i o tom, co bych potřeboval, kdybychom někdy bydleli spolu. Přiznával jsem žárlivost a sliboval, že se ovládnou. A současně jí připomínal, že na seznamce jsou jiné ženy. Když to dneska čtu, dívám se, že jsem tomu říkal nabídka nového začátku.

Říkal jsem: vyberu si tebe se vším všudy, nebo nic.

Přitom to hlavní se do žádného seznamu nevešlo. Klára potřebovala vědět, že ji zítra zase neodkopnu. Já potřeboval vědět, že mi dnes nelže. Ani jeden z nás nedostal svou jistotu.

Do dopisu jsem vložil i budoucnost: společné bydlení, její práci, moje představy o tom, co by se muselo změnit. V jedné pasáži jsem se dokonce dostal k tomu, že když nebude platit nájem, budeme mít více společného času. Četl jsem vztah jako projekt s rozpočtem, riziky a plánem nápravných opatření.

Já v té větě slyšel nabídku řešení. Klára v ní klidně mohla slyšet podmínku. A nejspíš taky slyšela.

Cesta domů

Po svátcích jsem seděl ve vlaku a jel domů. Čekal na mě jen kocour. V batohu jsem vezl dárky a věděl, že jeden zůstane pod stromkem nerozbalený. Byl pro Kláru.

Vlak jel pravidelným rytmem a já po dlouhé době neměl co řídit ani analyzovat. Jen jsem seděl a koukal z okna. Možná právě proto na mě samota dopadla až tam, mezi dvěma stanicemi, kde jsem s ní nemohl nic udělat.

V batohu byl dárek pro Kláru. Neotevřený předmět je zvláštní věc: obsahuje budoucnost, která se nestala. Při nákupu jsem si představoval její reakci. Teď jsem vezl balíček domů a nevěděl, jestli ho někdy dostane.

Doma na mě čekal kocour. Měl jsem rodinu, práci, byt, peníze, všechno, čemu jsem říkal stabilita. A stejně jsem se v tom vlaku cítil, jako kdyby mi někdo odmontoval půl lavičky a nechal mě sedět na té druhé.

Do telefonu jsem tehdy napsal větu, kterou bych v knize nechal i kdyby se mělo všechno ostatní škrtat: „Sedím ve vlaku na cestě domů. Tam na mě kromě kocoura nikdo nečeká. Jsem šťastný, že jsem byl s rodinou, a zároveň nešťastný, že zůstávám sám.“

Tehdy mě samota konečně dohnala bez tabulek a bez analýz. Ne jako problém k vyřešení. Prostě jako prázdné místo vedle mě.

Ještě jednou jsem Kláře navrhl, abychom si sedli proti sobě, vzali se za ruce a řekli si úplně všechno. Bez zpráv, bez rejstříků, bez domněnek. Napsal jsem, že pravdu unesu, ať bude jakákoli.

V jednu chvíli jsem už nechtěl další zprávu. Chtěl jsem slyšet její hlas. Zavolał jsem. Telefon zvonil a nikdo ho nevzal. Zkusil jsem to znovu. Pak jsem udělal to, co jsem dělal celé měsíce: místo abych přijal ticho, začal jsem ho okamžitě vyplňovat vlastními významy.

Do chatu jsem napsal: Vezmi mi to prosím. Pak ještě jednu prosbu. Chtěl jsem jí to říct hlasem. V těch pár větách nebyl žádný sebevědomý chlap, kterého jsem se snažil hrát. Byl tam Honza, který se bojí, že tentokrát už druhá strana opravdu odešla.

Klára telefon nevzala. Dala mi najevo, že moje střídání naděje a konců už znovu absolvovat nechce. Přitom ještě krátce předtím společné Vánoce chtěla. A to bolelo nejvíc: neříkala, že mezi námi nikdy nic nebylo. Říkala, že už nedokáže věřit, že další návrat bude jiný.

Místo abych tu hranici unesl, přepnul jsem ze strachu do vzteku. Začal jsem znovu vypisovat staré výhrady, peníze, minulost, svoje zklamání. Chtěl jsem poslední slovo a napsal jsem i věci, jejichž účelem už nebylo něco vyřešit, ale zasáhnout. Pak jsem oznámil, že kontakty zablokuji.

Když si dneska vybavím poslední otočení našeho kolotoče, nejde mi ani tak o to, kdo měl v poslední výměně pravdu. Vidím hlavně ten přechod: nejdřív prosím, zvedni telefon. O pár zpráv později ji odstrkuju. Celý náš vztah v několika minutách. Pojď blíž. Proč nejdeš? Tak tedy odejdi.

V té představě jsme seděli proti sobě, bez telefonů a bez publika. Vzal bych ji za ruce, položil otázky a tentokrát skutečně poslouchal odpovědi. Je to krásná představa. Jenže přišla až poté, co jsme si měsíce dokazovali, že každý rozhovor dokážeme změnit v obhajobu nebo útok.

Klára už nevěřila, že další velké gesto znamená změnu. Já zase nevěřil, že dokážu pokračovat bez odpovědí. Nešlo už jen o původní finanční nebo bytové otázky. Mezi námi ležela i historie všech rozchodů, návratů, obvinění a omluv.

Volal jsem. Telefon zůstal němý. Zkusil jsem to znovu. A pak se ve mně zvedla ta známá směs strachu a vzteku, která vždycky přicházela, když jsem ztrácel kontrolu. Napsal jsem věci, které měly bolet. Nakonec jsem kontakt zablokoval.

Tentokrát jsem dveře znovu neotevřel.

A tentokrát se kolotoč opravdu zastavil.

Na úplném konci jsem ji požádal, aby už nepsala. Zablokoval jsem kontakty. Nebylo v tom vítězství. Spíš vyčerpání dvou lidí, kteří už z každé další věty dokázali vyrobit nový důvod k bolesti.

Klára mi v posledních výměnách dávala najevo, že se mnou už nechce znovu nastoupit do stejného rytmu: naděje, plán, obrat, konec. Já jí naopak vyčítal, že se stále nepostavila čelem k věcem, které mě trápily. Mluvili jsme každý o jiném druhu zranění.

Epilog – Konec jednoho kolotoče

Později jsem seděl v lázeňské kavárně, přede mnou pivo, na které jsem vlastně neměl chuť, a snažil se pochopit, co z těch několika měsíců zůstalo. Ne v telefonu. Ve mně.

Nejjednodušší by bylo napsat: potkal jsem ženu s komplikovanou minulostí, přestal jí věřit a skončilo to. Jenže kdyby to bylo takhle jednoduché, asi bych tuhle knihu vůbec nepsal.

Klára mi od začátku neřekla všechno. To je jedna část příběhu. Ta druhá je moje. Každou nejistotu jsem proměnil v pátrání, každý strach v dedukci a občas i v rozsudek. Chtěl jsem pravdu, ale neuměl jsem udělat takový prostor, aby se mi pravda dala říct bez strachu, co s ní udělám.

Třikrát jsem vztah ukončil. A třikrát se nějak ohlížel zpátky. Chtěl jsem působit jako rozhodný chlap. Ve skutečnosti jsem se točil v kruhu.

Proč jsme se vraceli?

Na otázku, proč jsme se vraceli, nemám ani dneska jednu odpověď. A nechci si ji vymyslet jen proto, aby kniha měla hezkou tečku. Víím, proč jsem odcházel. Báł jsem se, že mi Klára neřiká všechno, a bez pocitu kontroly jsem neuměl být v klidu. Mnohem hůř se mi vysvětluje, proč jsem pak zase otevíral dveře.

Jedna odpověď je jednoduchá: miloval jsem ji. Jenže slovo láska je pohodlně velké a schová se do něj skoro všechno. Byla tam přitažlivost, zvyk, samota, společné plány a taky neochota přiznat si, že něco, kvůli čemu jsem převrátil svůj život, může skončit po pár měsících.

Kdybych přijal definitivní konec, musel bych si položit i dost nepříjemnou otázku: co všechno jsem kvůli tomu předtím rozbil?

Možná jsem se vracel i k nedokončenému příběhu. Po každém rozchodu mi v hlavě zůstalo: ještě jedna odpověď, ještě jeden rozhovor, ještě jedno vysvětlení. Říkal jsem si, že když mi řekne tohle, pochopím tamto. Jenže poslední odpověď nikdy nebyla poslední. Vždycky otevřela další otázku.

A pak je tu ta příjemnější pravda: s Klárou mi někdy bylo opravdu dobře. Nejen v posteli nebo na dovolené. Dobře mi bylo i v těch obyčejných chvílích, které vypadají na papíře skoro nudně. Ona u linky, já u počítače, společná snídaně, nákup, procházka, péče po operaci. Prostě vědomí, že tam je. Tyhle chvíle nebyly hlučné. Ale držely se mě dlouho.

Dneska už taky víím, že dobré a špatné chvíle se navzájem nevymažou. Můžu si přiznat, že jsem Kláře ubližoval nedůvěrou, a zároveň netvrdit, že všechny moje pochybnosti vznikly z ničeho. Můžu vědět, že jsem vztah opakovaně ničil, a přitom z Kláry nemusím dělat svatou. Asi právě tahle nejednoznačnost nás držela uvnitř. Nikdy to nebylo tak dobré, abych se přestal bát. A nikdy tak špatné, abych dokázal odejít bez ohlednutí.

A proč se vracela ona? To nevím a nechci jí po letech lézt do hlavy. Víím jen, co mi tehdy dávala najevo: že mě ještě nechce ztratit, že ji moje podezírání bolí a že pořád doufá, že se vrátíme k tomu, co bylo na začátku. Možná mě milovala. Možná doufala, že se uklidním. Možná chtěla zpátky stejné období jako já. Víc už bych si vymýšlel.

Možná jsme se tedy pokaždé vraceli z trochu jiného důvodu. Jednou kvůli touze. Podruhé kvůli samotě. Jindy proto, že nám spolu bylo obvykle dobře. A někdy prostě proto, že definitivní tečka bolela víc než další otazník.

Čím déle o tom přemýšlím, tím míň mě zajímá, kdo koho přitáhl zpátky. Důležitější je, co se stalo potom. Přiblížili jsme se, na chvíli se nám ulevilo, pár dnů jsme fungovali skoro

normálně - a pak se vrátilo všechno, co jsme při návratu nevyřešili. Možná je odpověď právě tady.

Takže tu odpověď nechávám otevřenou. Třeba ji jednou najdu v nějakém detailu, kterého jsem si dosud nevšiml. V jedné větě, jednom návratu, jednom obyčejném večeru. A třeba žádná definitivní odpověď neexistuje. I to by k našemu kolotoči vlastně sedělo.

Proto se tahle kniha jmenuje Šedesátník na kolotoči.

Není jen o Kláře. Je i o mně. O chlapovi po šedesátce, který si myslel, že už o sobě něco ví. Pak se zamiloval a zjistil, že v něm pořád bydlí kluk, který se bojí odmítnutí, chlap, který potřebuje mít věci pod kontrolou, a zároveň někdo, kdo je schopný převrátit život kvůli představě, že začne znovu.

Kdybych mohl vrátit ten první večer, nevím, jestli bych něco změnil. Možná ne. Bez celé té jízdy bych o sobě spoustu věcí nikdy neuviděl.

Jedno ale vím. Příště bych míň hledal v registrech a víc se ptal člověka, který sedí naproti mně.

A kdyby odpověď bolela, zkusil bych chvíli vydržet sedět. Než zase automaticky naskočím na kolotoč.

Pokud tě příběh oslovil

Tuhle knihu dávám čtenářům k dispozici bez povinné platby. Jestli tě pobavila, něco ti připomněla nebo ses v ní trochu poznal, můžeš mě podpořit dobrovolným příspěvkem.

Doporučený příspěvek: 100 Kč

Číslo účtu: [DOPLŇ ČÍSLO ÚČTU]

Zpráva pro příjemce: ŠEDESÁTNÍK

A pokud poslat nechceš nic, je to také v pořádku. Děkuju, že jsi dočetl až sem.